

VILÁGSZEMLE

Irta: Steinfeld Sándor

»Az Egyesült Nemzetek Szervezetének első közgyűlése világosan megmutatta, hogy azon esetekben, amikor a kiküldöttek nem az önzően fölfogott érdekekből indultak ki, hanem az általános béke és demokrácia érdekeit tartották szemük előtt, a közgyűlés határozatainak egységes volt a jellege és az egész világ nagy meglepéssel fogadta azokat.« (Satilov)

Az elmúlt két hónap hazánkon kívül történt eseményei közül a legkiemelkedőbbek az *Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése* és a *szovjet választások*. Mind a kettő a maga teljességében megmutatta korunk minden kérdésének fontosságát és a további fejlődés lehetséges utait és nagyban hozzájárult ahhoz, amit a nézetek tisztázásának neveznek.

A moszkvai lizesztija, — a szovjet kormány hivatalos lapja — az Egyesült Nemzetek első ülészakaról azt írja, hogy az az ötletes munka folyamán a szabadságszerető népek nemzetközi szervezetének alapjait rakta le. Már az első ülésen — és ezt a szervezet előnyére kell, hogy írjuk, — hozzáfogtak az összes függő szervezeti és politikai kérdések rendezéséhez. Ezt az ötletét, hogy a szabadságszerető népek számoztak az első világháború tapasztalataival és még a fasiszta Németország végleges veresége előtt San Franciskóban lerakták az új nemzetközi szervezet alapjait azért, hogy jóváhagyták az Egyesült Nemzetek céljait és vezérelveit beszögező alapokmányt. És ennek folytán lehetségessé vált, hogy az összes tárgyalt kérdéseket a béke és a biztonság szemszögéből taglalják.

Téves lenne az első ülésszak eredményeit könyvelési alapon értékelni úgy, ahogyan azt az angol »Economist« teszi, amikor az ülészak sikereinek és balsikereinek leltározásáról beszél. Az első ülészak alapjában véve befejezte az alapokmányban előírt szervek kiépítését. Ezenkívül már az első ülészkon elfogadták az atomerőről, a különböző országok ellátásáról és az emigrációról szóló határozati javaslatokat. Ugyan így elismerték a nem állami szervek részvételi jogát is, mint például a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetséget. Az utóbbiról tartott vita folyamán kitűnt, hogy a különböző kiküldöttek nem fogják föl teljes értékében a szakszervezetek munkáját a fasiszmus leveréséért folyó harcban és azt sem, hogy milyen nagy szerepet játszhatnak a szakszervezetek a világ békéjének megszilárdításában.

A Biztonsági Tanács az emberiség jövőjére és békéjére vonatkozó összes nagypontosságú kérdéseket megtárgyalta és ha nem is hozott a vita minden esetben végleges állásfoglalást, mint például Görögország, Indonézia, Szíria és Libanon esetében, mégis tagadhatatlan, hogy a nézetek kikristályosodtak, a frontok elhatárolódtak és ma már az egész világ előtt, de különösen az érdekeltek előtt tisztán áll: melyik az a kormány, melyik az a politikai vonal, amelyre támaszkodhatnak és amely fönntartás nélkül sikra szállt a kis nemzetek és élnemzok népek jogos érdekeiért.

A Baltimore Sun azt írja, hogy az indoneziai kérdés fölötti vita után a világ közvéleménye sokkal többet tud és jobban ismeri ezt a vilharsarkot, mint azelőtt.

Az Egyesült Nemzetek Szövetségének kötelessége a béke és biztonság megőrzése. A békeszerető népek a Szervezet munkájának sikerességét nemcsak arról ítélik meg, hogy milyen kérdéseket tárgyal, hanem arról is, hogy mily módon hajtja a Szervezet végre alapelveit és éri el céljait.

Ezzel kapcsolatban a nagyhatású eseményekre éhes polgári sajtó az Egyesült Nemzetek üléseit és tárgyalásait, mint angol-orosz »mérkőzést« állította be

és győzelmeikről és vereségeikről írt. Sokkal jobb lett volna, ha ehelyett a reakció áskálódásairól, és a demokrácia harcáról írtak volna. Mert ma, már mindenki látja, hogy a szovjet küldöttség elvi vonala kizárólagosan a demokrácia, a béke és biztonság védelmét szolgálta és a reakció, a fasiszmus maradványai és szekértőlói ellen harcolt. És azt a rokonszenvelt és tiszteletet, amelyet épen a szovjet küldöttség vívott ki magának a világ minden részén, de különösen Ázsia szabadságszerető és harcoló népeinek sorában, mindenképpen csak a demokrácia javára könnyelhetjük el. Sainálatos, hogy épen az angol munkáspárt külügyminisztere az, aki köré kristályosodott ki az egész reakció és akibe helyezi ma bizalmát Franco, a pápa, az összes trónkövetelők és mind a levitézlett japán samurájok és lengyel hazaárulók.

Szabade ebből azt a következtetést levonunk, hogy a hivatalos angol politika fasiszalódik és Anglia a fasiszmus útján halad? Nem. Ha visszaemlékezünk arra, amit a HHD múlt év decemberi számában Angliáról írtunk, tudunk kell, két tényt. *Először*, az angol világbirodalom érdekei (természetesen mai formájában és társadalmi fölépítésében) megkövetelik, hogy Anglia gyarmatainak fel-tétlen ura maradjon és hogy a gyarmatokhoz vezető tengeri utakat ellenőrzése alatt tartsa, végül, hogy hatalmában legyenek a gyarmatokat védő u. n. kites-pontok és a kőolaj források, melyek éppen a flotta szükségleteit fedezhetik. Ha most csak a fő ütköző pontokat említtjük: Spanyolország, Görögország, Olasz-or-szág és a volt olasz gyarmatok, Egyiptom, Szíria és Líbanon, Palesztina, Irán, India és Indonézia; láthatjuk, hogy ezen országok és vidékek mindegyi-kének angol felügyelet alatt való tartása elsőrendű érdek. És épen Anglia érde-kei ellen van minden gyarmati nép felszabadulása, vagy felszabadító mozgal-ma, mert az pusztán létezésével feyegeti a korlátlan tőkés gyarmati kizsákmá-nyolásra épített világbirodalom pilléreit. És az angol uralkodó osztály — ez pedig minden munkáskormány ellenére nagytőkésekből és lordokból áll — soha sem volt és nem is lehetett válogatós szövetségeseit és eszközeit illetőleg. Az természetes, hogy a népek és országok rabsorsban és függőségi viszonyban tar-tására nem lehetnek jók ugyanazok a szövetségesek és ugyanazok az eszközök, mint amelyek jók voltak a fasiszmus elleni harcra. Világos tehát, hogy az indo-nézek elleni harcban a szabadságszerető népek helyét japánok foglalták el. Ma-gától értetődő, hogy a Földközi Tenger uralmáért folyó harcban *ma* Anglia csak a spanyol, olasz és görög reakcióra támaszkodhatik, hogy a semlegessé-gével oly »ügyesen tétovázó« Törökország ma Anglia egyik legbiztosabb táma-sza és a fasiszta argentinai kormány Anglia teljes bizalmát élvezi. Viszont azt tudjuk, hogy nem csak a belpolitika határozza meg a külpolitikát, de az is visszahat a belpolitikára és ezt láthatjuk Angliában, ahol a szabadon bocsájtott Mosley (az angol Hitler) újra szabadon ágáthat és »maga« klubokban valóság-os hitler-kultusz fejlődhetett ki.

Másodszor, tudunk kell, hogy a munkás párt csak kormányon van, de ha-talmon nincs. Mert, hogy a hatalom is a kezébe jusson, ahhoz föl kellett volna váltania az egész birodalom államgépezetét, össze kellett volna zúznia az an-gol polgári államot és ki kellett volna építenie a maga hatalmi szerveit, a ma-ga államát. Ameddig ez nem történik meg, addig minden angol kormány csak egyetlen politikát folytathat, azt, amit neki az angol finánc-tőke korlátlan urai megengednek és előírnak.

És épen ezért nem kell csodálkoznunk azon, hogy Franco a fasiszmus le-veretése után nemcsak, hogy megmaradt, de él és virul és büntetlenül merény-leteket követhet el a szabadság eszméje ellen, továbbra is rabsorsban tarthatja a spanyol népet és vérpadra vihethi a spanyol nép fiainak legjavát. Nem kell csodálkoznunk azon, hogy a válogatott hazaárulókból álló Anders féle u. n. má-sodik lengyel hadtest szabadon üzheti gaztetteit és gyűjtheti maga köré a né-pe-k sópredékét, akik után sírnak az akasztófák és mindezt angol zsoldban. Vé-ge-hossza nincs az ilyen és hasonló eseményeknek és folyamatoknak.

Mindenekelőtt Anglia demokratikus közvéleményének a kötelessége, hogy főlegye a harcot saját kormányának reakciós politikája ellen, szemelőtt tartva azt, hogy az a nép, amely másokat elnyom, vagy mások elnyomatásához segédkezet nyújt, maga sem lehet szabad.

Az érem másik oldala a demokrácia harcait és előrenyomulását mutatja. Ugy, ahogy ma London képviseli a reakció tűzfészket és roménységét, ugyanúgy tekint a demokratikus világ szemé a Szovjetunió, Moszkva felé, tudva és érezve, hogy igazi támogatást a reakció elleni harcban csak onnan kap. És a demokratikus világ nem csak ír, de cselekszik is. A milliós sztrájkjait dicsőségesen folytató amerikai munkásosztály mellett ott látjuk a spanyol nép szabadsághozgalmát, Egyiptom harcát a függetlenségért, az indonéziai harcokat, az indiai főtta sztrájkját, a francia nép megmozdulását, De Gaulle lemondását, a francia kormány újjáalakulását, az angol parlament állásfoglalását Bevin ellen, aki Churchillnél és Edennél is churchillibb és edenibb módon, anélkül, hogy egyetlen arcizma megrándulna, vezeti az angol külpolitikát. Ott látjuk Sziria és Líbanon, Palesztina és az egész arab világ egyre fölfelé ívelőbb harcát a szabadságért, a demokratikus népjogokért.

A magyar reakció még mindig nem adta föl a harcot. A magyar hivatalos körök jó gondja és gondoskodása még mindig nem a romokban heverő ország fölépítésére, a gazdasági élet föllevenítésére, az arcátlan fekete börzések megrendszabályozására irányul, hanem az olyan sok áldatlan következménnyel járó revizionista maszlag hüntésére Magyarország határain belül és túl. A magyar köztársaság kikiáltásának csak akkor lesz igazi jelentősége, ha azt a bankárok és kufárok, grófok és hercegek, földesurak és egyéb népnyűzők erőyes letörése, a mult hibáiból józannal levont következtetések koronázzák meg.

A Szálasi pör egész folyamata és minden mozzanata azt mutatja, hogy Magyarországon még nincsenek tisztában sem a fasizmus lényegével, sem az emene való harc fontosságával. Az ügyész és a bíró holmi elavult jogszokásokon alapulva teljes szabadságot adtak Szálásinak és az fölhasználhatta a vádlottak padját arra, hogy onnan még egyszer kitarásra buzdítsa híveit. És hogy ma az egész reakció egy táborban van, azt megmutatta a nem régen lezajlott tüntetés, amelynek kiinduló pontja Mindszenty hercegprimás szentbeszéde volt. És a jelszavak Szálasi jelszavai. Így szövetkezik a rendőrség szembehunyása mellett a fasizmus és a klérus, a pokol és az egyház, a butítás és a sötétség.

Ahelyett, hogy a pört a demokratikus népszabadságok harcossá bástyáivá tették volna, Szálásival védették Horthyt, azt bizonyítván, hogy Horthy jót akart, békét akart és jótévéje volt az egész magyar népnek és csak Szálasi volt a gonosz, a rossz fiú, az ügyetlen. Hogy csak Szálasi támaszkodott idegen segítségre, mintha Horthy soha sem adta volna el Hátlernek az országot. Ez a per volt hivatott kíméletlenül lerántani a leplet nem csak Szálásról és cinkostársairól, de a lovastengerész egész ellenforradalmi kurzista, szegedi, orgoványi, síófoki, gömbös gyulai stb. Magyarországról, megmutatva azt a két háború közötti időt való fényében. Ahelyett, hogy Szálásival, ezzel az elvetemült gonosztevével szemben fölvonaltatták volna az áldozatok ezreit, hogy abban meghűljön a vér — és megadták volna a megfelelő drámai aláfestést — ócska cirkuszi bohózzattá változtatták át ezt a pört, amelynek oly nagy kihátása kellett volna, hogy legyen az egész magyar nép közvéleményének a kialakulására.

Kutyából nem lesz szalonna, az urambátyámos, méltóságos uramos, kérék alássan kor emlőjén nevekedett és annak poshadtt szellemét magába szívó és képviselő tisztviselőkből és az egyetlen szemlátáramok helyett kozmákat látogató jogászokból lett bírőkből nem lesz soha bíró és ügyész, aki a nép, a de-

mokrácia, a fejlődés jogait harcosan és eredményesen képviselni tudná. A megalkuvás hátgörnyesztő szelleme nem feszítheti soha a mellét harcra a szabadságért.

Ady Endre írta 40 évvel ezelőtt:

»Vagy láng csap az ódon, vad vármegye házra,
Vagy itt ül a lelkünk tovább leigázva.

Vagy lesz új értelmük a magyar igéknek,
Vagy marad régiben a bús magyar élet.»

A szovjet választások lényege nem az, hogy a kommunisták és a pártonkívüliek tömbje győzelmet aratott, még csak nem is az eddig sehol föl nem mutatott 99 és féli százalékot meghaladó szavazási arányszám, hanem azok a *belpolitikai célok* és eredmények, és *külpolitikai vonal*, amelynek jegyében a választások folytak és amelynek tüzeiben az egész szovjet nép, amelyet még jobban megedzettek a háborús keservek tapasztalatai és amelynek tökéletesen fönyitották szemét az elmúlt évek eseményei, mint egy ember állt a Bolsevik Párt vonala és a szovjet kormány vezetése mellé. És itt eszünkbe kell, hogy jussanak Sztalin, Molotov és Kallihjin szavai a szovjet és a polgári demokrácia között főmárló különbségekről.

A szovjet választásokat az egész világ dolgozó és szabadságszerető népei a maguk választásának tekintették. Mert miért harcolt a szovjet nép, amikor hadbuzsált a fasizmussal? Csak a maga biztonságáért? Csak a maga területének gyarapításáért? Csak a szláv népek szabadságáért? Tudjuk, és minden elmentés, ellenséges rosszhiszemű hírverés ellenére ma tudja az egész világ, hogy a Vörös hadsereg szuronyain az egész világ népének szabadsága csillogott és katonáit a szovjet népek lendülete mellett az egész világ leigázott népeinek szabadságszerető vágya vitte előre. És a választások megmutatták, hogy ez a nép, amely a második világháborúban a legtöbbet áldozott, *egységes és elszánt*. Egységes, mert tudja, hogy szabadságát a Bolsevik Párt harcának és vezetésének köszönheti és elszánttá teszi az a tudat, hogy a tőkés környezet állandó veszélyeket rejt magában és ezen veszélyek ellen elsősorban a *saját erejére* kell támaszkodnia. És ennek az egész világon minden akadályt diadalmasan legyűző összetartásnak, az igazi népjogokért való munkadatlan harcnak a békéért és biztonságért, az újjáépítésért és fölemelkedésért egyetlen ereve van: *Sztaljin*. És ma az indoneziai pálmaleveles kalbáktól a légtáblás eszkinó kunyhókig ezt a nevet dúdolják az anyák csecsemők füleibe, ezt a nevet írják ákom-bákomaikkal az elemista gyerekek, az ő arcának vonásait és szemének ragyogását festik a festők, s az ő nevével az ajkukon indulnak rohamra, — ahol még folyik a harc — a szabadság, a népjogok katonái.

Hazánk legkiemelkedőbb eseményei az új alkotmány tető alá hozása, a földosztás első szakaszának, a föld kiszafátításának végrehajtása és a május eseményei munkaverseny.

Alkotmányunk ma a Szovjetunióén kívül a legszabadelvűbb, a leghaladó-szelleműbb, a legdemokratikusabb alkotmánya a világnak. A négyéves népfőszabadító harc elért eredményeit és forradalmi vívmányait szövegi le, megadva a teljes, valódi — nem csak formai szabadságot az egész népnek. Ebben különbözik az összes többi u. n. demokratikus alkotmányoktól. És minden ízében védi, támogatja a dolgozó nép érdekeit, módot és lehetőséget ad arra, hogy a fegyveres forradalommal kivívott vívmányokat békés forradalommal — *békében, de forradalmi eszközökkel és forradalmi módon* tovább fejleszthessük. Hogy milyen iramot vesz ez a békés forradalom, az egyedül és kizárólagosan a dolgozó nép teremtő és teremtető erejétől és akaratától függ.

Mert a polgári forradalmaktól a népforradaalom éppen abban különbözik, hogy az első a hatalom megragadásával véget ér és befejeződik, míg a népforradalom mondhatnánk a hatalom megragadásával veszi kezdetét. Mert az előző gazdasági rendtől, társadalmi berendezkedéstől merőben különböző gazdaságát és társadalmát csakis a hatalom birtokában tudja megvalósítani és fölépíteni. Mert ellentétben a polgársággal az előző társadalmi rendben erre számúra semmiféle lehetőség nem volt és nem is lehetett.

A legnagyobb forradalmi változásokat és ugrást éppen falvaink népei teszik meg azért, hogy hatalom birtokában megtörök a magántulajdon szentségét és birtokukba veszik ősi jussukat. Ezt nekik *ma, ilymódon, nálunk* csakis a népfőlszabadító harc és az abból folyó *forradalmi erők főlszabadulása* adhatta meg.

Ugyanílyen forradalmi jelenség az üzemek és gyárak állami tulajdonba való vétele, amikor *az államhatalom a dolgozó nép kezében van*. Sehol a világon a főlszabadított és főlszabadult államok sorában nem találunk, mert nem is találhatunk ilyen rohamos fejlődést, ilyen forradalmi ugrást, mint éppen nálunk Jugoszláviában. És Jugoszlávia proletáriátusa csakis ennek a *forradalmi változásnak tudatában* és tüzeiben képes azokra a teljesítményekre, amelyek előtt annulva áll meg a világ. És ezt tudatosítja a május elsejei munkaverseny, amely ma már átfogja országunk minden üzemét, hivatalát, gyárainkat, mezőgazdaságunkat, hazánk egész termelését.

Ma mi egy társadalomért küzdünk, Azért a rendszerért, amely nem ismer kizsákmányolókat és kizsákmányoltakat és minden dolgozónak megadja az őt megillető *összes jogokat*, de ugyanakkor megköveteli tőle az *összes kötelességek* maradéktalan teljesítését. A cél, amelyet kormányunk előtt és maga elé tűzött, nagy és magasatos. De ez a cél joggal elvárja tőlünk, hogy magunkra vegyünk, ha kell a nélkülözést, az áldozatokat és minden lehetőségünk meg van arra, hogy hazánkat, *a világ doglozóinak második hazáját* naggyá, erőssé, hatalmassá és boldoggá tegyünk.

FIGYELŐ

ELSŐ ÖTÉVES TERV SZUBOTICA ÚJJÁÉPÍTÉSÉRE

A szubotikai kerület egységfrontjának mérnöki és technikusj szakosztálya ez év október elején népes nagygyűlést tartott a Technika Otthonában, amelynek tárgya egy átmeneti ötéves tervezet ismertetése és megvitatása volt Szubotica város újjáépítésére és fejlesztésére. A nagygyűlésen elfogadott tervezet azóta az illetékes hatóságok elé került. Fontos azonban, hogy ma, amikor a közvélemény érdeklődése legelsősorban az ország újjáépítésére irányul, minél többen tájékozódhassanak az előttünk álló feladatokról és megismerjék a műszaki emberek véleményét azon kérdésekről, melyekben határozni végeredményben maga a nép hivattott.

A mérnökök és technikusok szakosztálya nemcsak Szubotica város, hanem az egész kerület újjáépítésének és fejlesztésének kérdésével foglalkozik. Olyan nehéz, nagykiterjedésű, rengeteg tanulmányt és időt